

090120-06-GO Nieuwe brug Piushaven

1. Inleiding

Voor de ontwikkeling van een nieuwe brug over de Piushaven is een meervoudige ontwerpopdracht uitgeschreven onder drie ontwerp bureaus, Greisch Ingénierie (Luik), Hans van Heeswijk Architecten (Amsterdam) en John Körmeling (Eindhoven). Deze meervoudige ontwerpopdracht wordt aangeduid met de naam 'Ontwerp brug Piushaven' en is verstrekt door de gemeente Tilburg. De opdrachtgever heeft de drie ontwerp bureaus gevraagd "een voorontwerp van de brug te maken, bestaande uit een ontwerpproject, ontwerptekeningen, een computervisualisatie en maximaal één presentatie van het ontwerp in een door het ontwerp bureau zelf gekozen presentatievorm".

In de uitnodigingsbrief is uitgebreid het wedstrijdprogramma beschreven. Hierin zijn onder meer de opdrachtomschrijving, de wedstrijdregels, de toetsingsfase en beoordelingsfase vastgelegd. Daarnaast is er een Programma van Eisen opgesteld dat de functionele en technische eisen voor het ontwerp beschrijft. De ontwerpen zijn allereerst getoetst aan dit Programma van Eisen, waarna de beoordelingscommissie de ontwerpen op basis van een aantal vooropgestelde kwaliteitscriteria¹ (Lola-thema's) beoordeeld heeft. De financiële indicatie wat betreft het bouwbudget voor de nieuwe brug bedraagt € 2.700.000,- met een marge van ±10%.

Relatie met eerder genomen besluit; Collegebesluit d.d. 29 januari 2008, Gebiedsontsluitingsweg en brug Piushaven: het ontwerpproces en de concept ruimtelijke onderbouwing voor de aanleg ervan (vrijstelling art. 19 WRO).

2. Beoordeling resultaten meervoudige ontwerpopdracht

Korte beschrijving werkwijze

Er is een beoordelingscommissie aangesteld om de ontwerpen van deze meervoudige ontwerpopdracht te beoordelen. Deze commissie brengt vijf stemmen uit en bestaat uit de volgende leden:

1. Riek Bakker (Supervisor Piushaven);
2. Frits Dansen (BNA kring Midden-Brabant);
3. Ludo Hermans (Stedenbouwkundige gemeente Tilburg);
4. Jan Mastenbroek (Projectleider openbare ruimte gemeente Tilburg);
5. Afvaardiging vier bewoners uit het planteam openbare ruimte Piushaven.

De opdrachtgever van de meervoudige ontwerpopdracht heeft in het wedstrijdprogramma de randvoorwaarden en indicaties benoemd.

Het gevolgde beoordelingstraject valt feitelijk uiteen in twee deeltrajecten:

1. De toetsingsfase: waarin de drie inzendingen door onafhankelijke kostendeskundigen van ARCADIS Nederland BV zowel technisch als financieel getoetst zijn;
2. De beoordelingsfase: waarin de drie inzendingen door de beoordelingscommissie op de eerder genoemde kwaliteitscriteria getoetst zijn.

Uit het wedstrijdprogramma volgt dat de inzendingen worden beoordeeld op de criteria 'prijs' en 'kwaliteit'. De score op het criterium 'kwaliteit' wordt vastgesteld door de beoordelingscommissie, op basis van een gewogen oordeel van de eerder genoemde zes Lola-thema's. Elke van de zes thema's weegt in dit oordeel even zwaar. De score op het criterium 'prijs' wordt vastgesteld door de beoordelingscommissie, op basis van een advies van een onafhankelijke kostendeskundige onder verantwoording van de beoordelingscommissie. De criteria 'prijs' en 'kwaliteit' wegen elk voor 50% mee in het uiteindelijke oordeel.

De toetsingsfase

De gemeente heeft in samenwerking met ARCADIS na toetsing geconcludeerd dat de inzendingen voldoen aan alle randvoorwaarden genoemd in het wedstrijdprogramma. Derhalve zijn alle drie de inzendingen betrokken in de beoordeling.

¹ De kwaliteitscriteria zijn geformuleerd door het planteam openbare ruimte, waarin bewoners uit het gebied Piushaven participeren. Deze criteria zijn vormgegeven door Lola Landscape Architects en worden daarom de Lola-thema's genoemd.

Toets op financiële indicatie - Greisch Ingénierie

Greisch Ingénierie heeft de bouwkosten voor de inzending geraamd op € 3.320.617,-. De onafhankelijke kostendeskundige van ARCADIS heeft de bouwkosten voor de inzending van Greisch Ingénierie geraamd op **€ 4.010.491,-**.

De onafhankelijk geraamde bouwkosten zijn *49% hoger* dan de indicatie van € 2.700.000,-.

Toets op financiële indicatie - Van Heeswijk

Van Heeswijk heeft de bouwkosten voor de inzending geraamd op € 2.785.952,-. De onafhankelijke kostendeskundige van ARCADIS heeft de bouwkosten voor de inzending van Van Heeswijk geraamd op **€ 3.822.543,-**.

De onafhankelijk geraamde bouwkosten zijn *42% hoger* dan de indicatie van € 2.700.000,-.

Toets op financiële indicatie - John Körmeling

John Körmeling heeft de bouwkosten voor de inzending geraamd op € 2.600.000,-. De onafhankelijke kostendeskundige van ARCADIS heeft de bouwkosten voor de inzending van John Körmeling geraamd op **€ 2.577.512,-**.

De onafhankelijk geraamde bouwkosten zijn *5% lager* dan de indicatie van € 2.700.000,-.

De beoordelingsfase

Op 1 december 2008 zijn de ontwerpbureaus in de gelegenheid gesteld om hun inzendingen mondeling toe te lichten voor de beoordelingscommissie. Na deze presentaties hebben de leden van de beoordelingscommissie twee weken de tijd gehad om op basis van de presentaties, de ontwerpnota's en de ontwerptekeningen te komen tot een rangorde tussen de inzendingen op het criterium 'kwaliteit'. Ieder lid van de beoordelingscommissie heeft daartoe aan de inzendingen punten toegekend op een schaal van 0 tot 10 voor ieder van de zes Lola-thema's: 1. allure, 2. programma, 3. tracé, 4. natuur, 5. zicht, 6. beweging. Hieruit volgt dat ieder lid van de beoordelingscommissie de ontwerpen gewaardeerd heeft met een score op 'kwaliteit' tussen de 0 en 60 punten (som van de deelscores per thema). De afzonderlijke kwaliteitscores van de bewonersafvaardiging van het planteam openbare ruimte, zijn gemiddeld tot één score namens het planteam.

	Kwaliteitscore per stem in de beoordelingscommissie					Gemiddelde Kwaliteitscore
Greisch Ingénierie	35,0	41,0	41,0	42,0	44,0	40,6
Van Heeswijk	37,0	41,0	26,0	45,0	46,0	39,0
John Körmeling	48,0	43,0	46,0	41,0	48,0	45,2

Het ontwerp van Körmeling wordt op basis van de zes Lola-thema's als volgt beoordeeld:

Beoordeling John Körmeling

De beoordelingscommissie vindt dat het ontwerp van de brug heel goed past in de historie van de Piushaven. Körmeling heeft de archetypische vormgeving van een industriële brug en kraanconstructie een futuristisch jasje gegeven door het ballasthuis mee te laten bewegen. Men vindt dit een mooie en creatieve oplossing voor de vorm van de nodige ballast in de brug. Het ontwerp scoort dan ook goed op het thema 'beweging'. Het ontwerp is zowel traditioneel als futuristisch en gaat een spel aan met de bestaande draaibrug. De beoordelingscommissie is van mening dat de brug van Körmeling als een poort van het Piushavengebied fungeert die van verre reeds zichtbaar is. De transformatie van het ontwerp van gesloten naar open toestand wordt interessant gevonden, zowel vanaf de kant van het havenpark als vanaf het water met het welkomstwoord 'Piushaven' verlicht op het ballasthuis. Het ontwerp scoort hierdoor goed op het thema 'allure'. Je kunt in dit ontwerp ook wachten op de brug zelf waardoor je heel dicht bij het water en de passerende schepen staat. Door zijn open constructie zal hij geen zichtlijnen verstoren maar er juist een zichtlijn aan toevoegen, als een baken waar je door wordt aangetrokken. Het ontwerp scoort dan ook goed op het thema 'zicht'. Daarnaast zit de vaargeul mooi

in de as van het kanaal, wat nautisch de beste oplossing is. Door de beperkte oeverbreedte en doordat de constructie van de brug zich op de oever bevindt scoort het ontwerp goed op het thema 'natuur'. De beoordelingscommissie benadrukt wel dat de mogelijke functie van het bewegende ballasthuis niet is ingevuld en nog nader onderzocht dient te worden. De beoordelingscommissie is van mening dat dit ontwerp het verleden (Piushaven als industriehaven) met het heden (het kraanachtige beeld wat de brug oplevert sluit goed aan bij de museumhaven) en de toekomst (het meebewegende ballasthuis) met elkaar verbindt.

Eindoordeel

Uit bovenstaande beoordeling volgt de conclusie dat de beoordelingscommissie het ontwerp van Körmeling het best beoordeeld op het criterium 'kwaliteit'. De commissie was unaniem in haar oordeel.

Na deze beoordeling zijn de leden van de beoordelingscommissie op de hoogte gebracht van de toets op de financiële indicatie voor iedere inzending. Op basis van het advies van de onafhankelijke kostendeskundige (criterium 'prijs') en de beoordeling op het criterium 'kwaliteit' kan de prijs / kwaliteit verhouding berekend worden. Deze prijs / kwaliteit verhouding geeft een antwoord op de volgende vraag. Wat kost de geboden kwaliteit bij ieder van de drie ontwerpen per verworven kwaliteitspunt?

Ontwerper	Score criterium 'prijs'	Score criterium 'kwaliteit'	Verhouding prijs/kwaliteit
Greisch Ingénierie	€ 4.010.491,-	40,6	€ 98.800,- per punt
Hans van Heeswijk	€ 3.822.543,-	39,0	€ 98.000,- per punt
John Körmeling	€ 2.577.512,-	45,2	€ 57.000,- per punt

Nadat de beoordelingscommissie de inzending van Körmeling kwalitatief als hoogste beoordeelde, kan aanvullend worden gesteld dat deze brug ook op de verhouding prijs / kwaliteit het beste resultaat oplevert.

Advies beoordelingscommissie

Op basis van bovenstaande beoordelingen komt de beoordelingscommissie tot het unanieme advies aan de opdrachtgever om het ontwerp van John Körmeling tot winnend ontwerp te benoemen. Dit impliceert dat de beoordelingscommissie daarmee tevens adviseert om aan John Körmeling de vervolgoopdracht te verstrekken voor de vervolgwerkzaamheden zoals die in het wedstrijdprogramma zijn vermeld. De beoordelingscommissie geeft een tweetal aandachtspunten mee voor de verdere uitwerking. Ten eerste is de functie van het ballasthuis is nog niet ingevuld en ten tweede moet de afscherming van het draaimechanisme in de top van beide brugtorens, met behoud van de transparante uitstraling, nog nader uitgewerkt worden.

Omdat in dit geval de beoordelingscommissie is gekomen tot een unaniem advies voor één ontwerp, dat van John Körmeling, wordt het college geadviseerd om de interactieve selectie door de stad te laten vervallen.

3. Communicatie

De winnende ontwerper wordt direct na het collegebesluit telefonisch door de projectleider op de hoogte gesteld van het collegebesluit. Op de dag van de persconferentie worden geïnformeerd de overige ontwerpers, de beoordelingscommissie en de leden van het planteam. Door middel van een persconferentie (waarvoor de winnend ontwerper wordt uitgenodigd), persbericht en artikelen in diverse lokale, regionale en landelijke media wordt het winnende ontwerp bekend gemaakt. Het winnende ontwerp wordt ingepast in de omgeving van virtueel Tilburg, zodat het ontwerp digitaal te bekijken is. Op het informatiecentrum wordt informatie van het winnende ontwerp gepresenteerd en de brug wordt aan de maquette van de Piushaven toegevoegd.

4. Financiële consequenties

De realisatie van de brug kan worden bekostigd uit de reeds beschikbare middelen, deels afkomstig uit de grondexploitatie Piushaven en deels uit het budget voor bereikbaarheidsmaatregelen Binnenstad, onderdeel maatregelen Piushaven (uit RGI).

5. Collegebesluit

Het college besluit:

1. het unanieme advies van de beoordelingscommissie om het ontwerp van John Körmeling tot het winnende te benoemen over te nemen;
2. op basis van het unanieme advies van de beoordelingscommissie voor de keuze van één ontwerp, dat van John Körmeling, om de interactieve selectie door de stad te laten vervallen;
3. de opdracht aan deze ontwerper te verstrekken voor de vervolgwerkzaamheden, waaronder de invulling van de functie van het ballasthuis en de afscherming van het draaimechanisme in de top van beide brugtorens, met behoud van de transparante uitstraling.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de dienst Gebiedsontwikkeling, afdeling Projectmanagement Vastgoedontwikkeling/ Dhr. J. Broekhoven te bereiken op telefoonnummer 013-542 87 07